

CAMPAGNEBRIEF

H A N D I N H A N D

Driemaandelijks • jaargang 26 / 2018 • nr. 3 • juli - aug - sept 2018 • Afgiftekantoor: 2099 Antwerpen X

Afzender: Hand in Hand vzw, Grote Steenweg 91, 2600 Berchem

EDITO

Racisme op de woningmarkt, al vijf na twaalf voor een structurele aanpak

UIT EEN PRAKTIJKTEST VAN HET PLATFORM PRAKTIJKTESTEN NU BLIJKT DAT ER OP DE ANTWERPSE WOONMARKT EEN ERNSTIGE DISCRIMINATIE IS VAN HUURDERS MET EEN MAGHREBIJNSE NAAM, ZOWEL BIJ MAKELAARS ALS BIJ PRIVÉVERHUURDERS. VERONTWAARDIGING VOLSTAAT NIET. HAND IN HAND TEGEN RACISME VZW PLEIT VOOR EEN STRUCTURELE AANPAK VAN DEZE DISCRIMINATIE OM RACISTISCHE REDENEN, ZOWEL VIA PRAKTIJKTESTEN ALS VIA DEKOLONISERENDE INITIATIEVEN.

De praktijktest toont aan dat 3 op 10 makelaars en 1 op 2 private verhuurders enkel op basis van een vreemd klinkende naam mogelijke huurders discrimineren ten voordele van mensen met een Vlaams klinkende naam (zie <https://www.facebook.com/praktijktestennu/>).

Het gaat hier overduidelijk om hardnekkige racistische vooroordelen. Andere factoren zoals inkomen of kennis van het Nederlands speelden immers geen rol bij deze test.

Hand in Hand tegen racisme vzw vraagt daarom, samen met het Platform Praktijktesten Nu, systematische én juridisch bindende praktijktesten om deze vorm van discriminatie tegen te gaan. Zeker bij makelaars leidt dit tot een effectieve vermindering van dergelijke wetsovertredingen, zoals in Gent is gebleken. Hardnekkige overtreders moeten voor de rechtbank worden gedaagd.

Daarnaast moet er aandacht zijn voor de oorzaken van dit zo sterk aanwezige racisme in Antwerpen en bij uitbreiding in Vlaanderen. Ongelijke machtsverhoudingen in de politiek, de media, de economie, het onderwijs, de culturele wereld, ... zorgen ervoor dat mensen met een migratieachtergrond structureel worden achtergesteld.

Hand in Hand vraagt daarom een evenredige vertegenwoordiging van mensen met een migratieachtergrond in alle maatschappelijke instellingen.

Dit machtsonevenwicht wordt bovendien “verantwoord” vanuit ideeën van westerse (culturele) superioriteit. Deze zijn ontstaan in de periode van het kolonialisme en imperialisme maar spelen nog steeds een belangrijke rol. Deze koloniale en neokoloniale denkbeelden zijn een rijke voedingsbodem voor vooroordelen die op zich een “reden” geven om mensen met een migratieachtergrond te discrimineren, zoals op de woonmarkt in Antwerpen blijkt. Hand in Hand vraagt daarom een uitgebreid actieplan om deze (neo)koloniale machtsverhoudingen én denkbeelden grondig aan te pakken. Dekoloniseren noemen we dat. Denk maar aan de verschillende bestuursorganen, ook van sociale woningdiensten die veel representatiever moeten worden samengesteld. Of het gebrek aan aandacht voor het koloniale verleden in onderwijs en straatbeeld.

We ondersteunen daarom ten volle de eisen van het Platform Praktijktesten Nu om via praktijktesten de discriminatie aan te pakken op woning- en arbeidsmarkt.

Op 7 oktober, tijdens de **Grote Omarming van Antwerpen**, voeren we actie voor zowel de invoering van praktijktesten als voor de dekolonisering van Antwerpen.

PRAKTIJKTEST OP DE WOONMARKT IN ANTWERPEN TOONT ERNSTIGE DISCRIMINATIE AAN

IN DIT ARTIKEL VATTEN WE DE BELANGRIJKSTE CONCLUSIES SAMEN VAN HET ONDERZOEK NAAR DISCRIMINATIE OP DE WOONMARKT IN ANTWERPEN (ZIE ONDER VOOR BRONVERMELDING EN MEER DETAILS).

De voorbije decennia hebben reeds veel organisaties de moeilijke zoektocht naar een betaalbare huurwoning in Antwerpen aangeklaagd. Hoewel het vinden van een goede woning ongetwijfeld voor iedereen geen sinecure is, leeft bij etnische minderheden sterk het gevoel dat ze ook met etnische discriminatie af te rekenen hebben.

Etnische discriminatie verwijst naar een nadelige behandeling omwille van de etnisch-culturele afkomst. Op de huurwoningmarkt betekent dit dat een kandidaat-huurder van vreemde origine geen of minder kans heeft om een huurwoning te bezichtigen of te kunnen huren in vergelijking met een kandidaat-huurder van Belgische origine, en dat enkel en alleen maar omwille van zijn/haar etnische afkomst.

Deze nadelige behandeling op basis van etnische origine is strafbaar volgens de federale Antidiscriminatiewet en het Vlaamse Gelijkekansendecreet. Vastgoedmakelaars zijn bovendien gebonden aan hun deontologische beroepscode die stelt dat ze niet mogen discrimineren en niet mogen ingaan op een discriminerende vraag van hun klanten. Zowel particuliere verhuurders als makelaars hebben de contractuele vrijheid om een geschikte kandidaat te kiezen, maar mogen hierbij enkel rekening houden met 'relevante criteria' en etnische afkomst is geen relevant criterium.

Het Platform Praktijktesten Nu besloot daarom de situatie op de Antwerpse private woningmarkt te onderzoeken via een uitgebreide praktijktest. Het werkte hiervoor samen met de Vrije Universiteit Brussel.

Aan de hand van 943 correspondentietesten werd het voorkomen van etnische discriminatie op de private huurwoningmarkt in Antwerpen onderzocht.

Uit de analyses blijkt dat kandidaat-huurders met een Maghrebijnse naam systematisch benadeeld worden in vergelijking met kandidaat-huurders met een Belgische naam. Bij 40% van de huuradvertenties op Immoweb kregen Maghrebijnse kandidaten geen reactie of werden ze niet voor een bezoek uitgenodigd, terwijl kandidaten met een Belgische naam wel werden uitgenodigd voor een plaatsbezoek.

Figuur 1 toont de ongewogen en gewogen netto-discriminatiegraden. De gewogen netto-discriminatiegraden houden rekening met het groter aandeel huurwoningen die vastgoedmakelaars op de markt aanbieden in vergelijking met particuliere verhuurders en bieden dus een meer representatief beeld van het voorkomen van etnische discriminatie op de private huurwoningmarkt. De correspondentietesten tonen aan dat kandidaten met een Maghrebijnse naam gediscrimineerd worden in 40% van de gevallen. Dit betekent dat de kandidaat-huurders met een Maghrebijnse naam systematisch benadeeld worden door makelaars en verhuurders in vergelijking met de kandidaat-huurders met een Belgische naam. Er zijn hierbij kleine verschillen tussen mannelijke en vrouwelijke kandidaat-huurders. Mannelijke kandidaat-huurders met een Maghrebijnse naam worden in 41% van de gevallen gediscrimineerd in vergelijking met hun mannelijke Belgische tegenhangers. Vrouwelijke kandidaat-huurders met een Maghrebijnse naam worden in 38% van

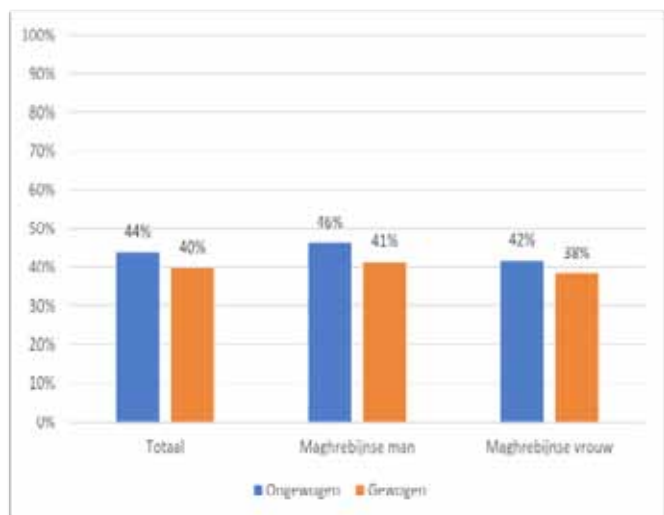
de gevallen gediscrimineerd ten opzichte van vrouwelijke kandidaat met een Belgische naam.

De etnische discriminatie lag opmerkelijk hoger bij particuliere verhuurders (50%) dan bij vastgoedmakelaars (30%), zoals blijkt uit **figuur 2**.

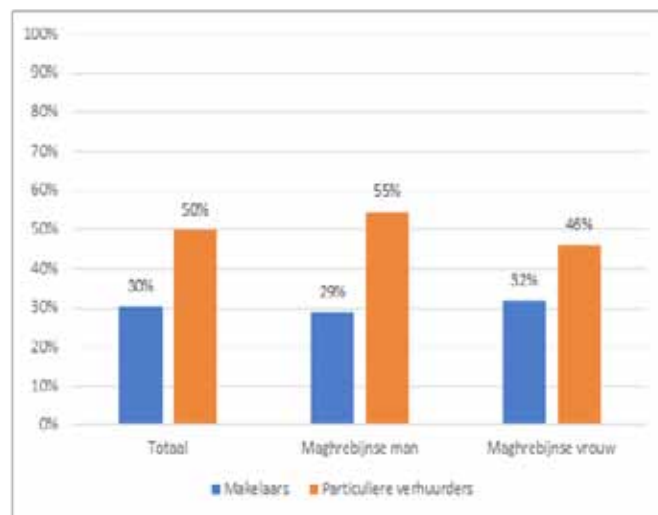
De netto-discriminatiegraad van 40% gaat enkel over de eerste fase van het verhuurproces, namelijk de mogelijkheid krijgen om als geïnteresseerde huurder de huurwoning te bezichtigen. Het is goed mogelijk dat er verder gediscrimineerd wordt in latere fases van het verhuurproces (bv. tijdens het plaatsbezoek of bij de onderhandeling van het huurcontract) en dat de gevonden 40% discriminatie eerder een minimum is. Daarnaast werden ook enkel de officieel geadverteerde huurwoningen op de website Immoweb onderzocht. Hoewel Immoweb een zeer populaire website is voor huuradvertenties, biedt het geen inzicht in de informele verhuurcircuits waarbij huurwoningen via sociale netwerken verhuurd worden of de offline circuits waarbij woningen enkel met een affiche verhuurd worden. Aangezien deze informele en offline verhuurcircuits voornamelijk gebruikt worden door particuliere verhuurders en niet door makelaars, zal de etnische discriminatie er waarschijnlijk ook hoger liggen dan 40%.

Met dank aan het Platform Praktijktesten Nu en Pieter-Paul Verhaeghe voor de overname van tekst en afbeeldingen uit volgend artikel:

Verhaeghe, P.P., Praktijktesten Nu (2018). *Etnische discriminatie op de private huurwoningmarkt in Antwerpen*. Brussel: Vakgroep Sociologie, Vrije Universiteit Brussel.

Figuur 1. Ongewogen en gewogen netto-discriminatiegraden van mannelijke en vrouwelijke kandidaten met een Maghrebijnse naam

Figuur 2. Netto-discriminatiegraden van mannelijke en vrouwelijke kandidaten met een Maghrebijnse naam, opgesplitst tussen makelaars en private verhuurders

COLOFON

Dit is een uitgave van
Hand in Hand tegen racisme vzw,
Grote Steenweg 91
2600 Berchem
tel 03/281.15.05
www.anti-racisme.be
info@anti-racisme.be

Hand in Hand is lid van 11 11 11, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, Hart boven Hard, FOV, United for Intercultural Action en het platform Praktijktesten Nu

REDACTIE

Marius Dekeyser en Ludo Segers

VORMGEVING

www.x-oc.com

DRUK

De Wrikker, Berchem

ADRESWIJZIGING

Is uw adres niet correct of gaat u weldra verhuizen?
Laat ons iets weten a.u.b.

WEBSITE

Voor meer info over de werking van Hand in Hand vzw, kan u altijd terecht op onze website,
www.anti-racisme.be
of www.jobdiscriminatie.be

GIFTEN

Wilt u de werking van Hand in Hand financieel ondersteunen? Stort een gift op ons rekeningnummer 000-0000116-19.
IBAN BE 39 0000 0001 1619
BIC BPOTBEB1

Vanaf minimaal 40 euro per jaar ontvangt u een fiscaal attest.

PAPIEREN CAMPAGNEBRIEF OF E-ZINE

Vier maal per jaar ontvangt u een gratis Campagnebrief van Hand in Hand. We denken dat dit nog steeds nuttig is in deze digitale tijden, ook omwille van de oververzadiging van het e-mailverkeer. In de Campagnebrief gaan we ook iets dieper in op onze thema's en campagnes dan in de korte berichten die we via e-mail versturen.

Wil u echter sneller nieuws of meer kort op de bal, laat ons dan uw e-mailadres weten en we bezorgen u voortaan ook ons e-zine met regelmatige campagneoproepen. Of wil u liever geen papieren Campagnebrief meer, maar enkel digitale berichten, laat ons dan zeker ook iets weten. Vergaat ook niet om eventuele adreswijzigingen door te geven, waarvoor dank.

Organisaties die opkomen voor de rechten van verschillende gediscrimineerde groepen slaan de handen in elkaar op verzamelpunt 6 van de Grote Omarming.

Wij verzetten ons tegen elke vorm van discriminatie. We roepen de Antwerpse politieke partijen en het nieuwe stadsbestuur daarom op om:

- 1° praktijktesten te organiseren om discriminatie op de Antwerpse woonmarkt, arbeidsmarkt en andere domeinen aan te pakken
- 2° de oorzaken van het structurele racisme aan te pakken, onder andere door een dekoloniseringsprogramma op te starten. Een eerste teken van goede wil is het inrichten van een Lumumbaplein of -straat, bij voorkeur in de plaats van een straatnaam die de koloniale uitbuiting verheerlijkt.

ANIMATIEPROGRAMMA OP VERZAMELPUNT 6

- 14u30: optreden JOKI (Joel, resident DJ van Afriqyua vzw)
- 15u10: Madam Fortuna met een nieuw straatproject 'STEM VAN DE STAD', een gelegenheidsproject naar aanleiding van de komende gemeenteraadsverkiezingen. "Het is een intercultureel project met een diverse groep deelnemers waarin we op zoek gaan naar verschillende stemmen. We brengen songs over de toekomst van onze stad. Over wat onze stad te bieden heeft en over wat ze nodig heeft. Over wat ze mist en over haar verlangen, haar vreugde en verdriet. Een voorstelling in openlucht, ondersteund door de opzwepende live beats van Enrique 'Kike' Noviello en enkele van zijn La Murga Armada broeders, met teksten geschreven door Peter de Graef, theater- en bewegingselementen à la Madam Fortuna! "
- 16u05: start vormen van mensenketting richting Berchem Station
- 16u30: Grote Omarming voltooid

Vrijwilligers gezocht

Hand in Hand is steeds op zoek naar vrijwilligers, zowel voor de landelijke werking als om lokaal een steentje bij te dragen. De mogelijkheden zijn legio, variërende van administratieve taken op het secretariaat tot het opstarten van een lokale werking tegen racisme. Medewerking aan onze campagnes kan vele vormen aannemen. Je tijdsinvestering kan je zelf bepalen. Contacteer het secretariaat of surf naar www.anti-racisme.be en klik op Doe Mee.